

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 22. 5. 2024 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Faita a soudkyň JUDr. Marty Hiřmanové a JUDr. Ivany Růžičkové v trestní věci obžalovaného [údaje o účastníkovi]

takto:

- I. K odvolání poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum], se podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu ruší rozsudek Okresního soudu v Sokolově ze dne 17. 1. 2024 č. j. 3 T 22/2022-651 v obou částech výroku o náhradě nemajetkové újmy týkající se této poškozené a podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný [jméno] [příjmení], [datum narození], povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozené [jméno] [příjmení], narozené dne [datum], jejíž údaje o místě bydliště jsou na její žádost skryty podle § 55 odst. 1 písm. c) trestního řádu, celkovou částku 163 443,35 Kč včetně příslušenství, přičemž tato celková částka se skládá

- z náhrady bolestného ve výši 63 443,35 Kč spolu s úrokem prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky počínaje od 16. 10. 2021 až do zaplacení,

- z náhrady zásahu do osobní integrity poškozené ve výši 100 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,25 % ročně počínaje od 16. 10. 2021 do zaplacení.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozená [jméno] [příjmení] odkazuje se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

- II. Odvolání obžalovaného [údaje o účastníkovi] proti témuž rozsudku se podle § 256 trestního řádu zamítá.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

1. Okresní soud v Sokolově uznal napadeným rozsudkem obžalovaného [jméno] [příjmení] vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) trestního zákoníku. Obžalovaný ho podle skutkových zjištění tohoto soudu spáchal jednáním spočívajícím v tom, že

v [obec], v domě [adresa], okr. Sokolov, který obýval společně s družkou [jméno] [příjmení], [datum narození], od přesně nezjištěného dne a měsíce roku 2017 do 21. 4. 2020, převážně předchozím požití alkoholických nápojů opakovaně slovně napadal poškozenou [jméno] [příjmení] z důvodu její vrozené vady - částečně chybějící části levé ruky od zápěstí, slovně ji urážel a ponižoval slovy, že si uvázel na krk mrzáka, že je mrzák, že je na hovno, může být ráda, že ji v jeho domě nechá bydlet, oslovoval ji vulgárními výrazy, nepomohl jí vystoupit z auta, nechal ji tam celou noc, přičemž byla odkázána na jeho pomoc, přehnaně kontroloval, zda prováděla v době jeho nepřítomnosti úklid v domě, pokud zjistil nějaké závady, tak ji zahrnul výtkami, hrubými nadávkami, bil ji dlaní do obličeje, v přesně nezjištěných dnech tohoto období, když se v nočních hodinách vracel z hospody v podnapilém stavu, opakovaně spící poškozenou sledoval, když se tato obrátila, že si to nepřeje, tak jí sdělil, že si ve svém domě může dělat co chce, nejméně 2x v měsíci ji v době, kdy spala, napadl a bil, opakovaně ji v noci sbodil z postele, toto své jednání pak vysvětloval poškozené jako neúmyslné, omlouval se jí a již tímto u poškozené vyvolal problémy s usínáním a spánkem, když poškozená z nezjištěných zdravotních důvodů upadla na zem a nemohla vstát, tak ji překročil, o její zdravotní stav se nezajímal, pomoc jí neposkytl, dále v době společného soužití zakazoval a bránil [jméno] [příjmení] ve styku s rodinou, jejím rodinným příslušníkům zakazoval jejich návštěvy v jeho domě, když si poškozená v době jeho nepřítomnosti vzala k sobě do domu nezletilou vnučku [jméno] [příjmení], [datum narození] a obžalovaný se nečekaně vrátil, tak poškozené hrubě vytkl přítomnost vnučky v jeho domě bez jeho souhlasu, vzal sekýrku, kterou držel nad hlavou a vyhrožoval poškozené, že: "Si to nebude dovolovat, že jasně řekl, že tam nikdo nesmí", načež poškozená s vnučkou utekly do domu, odkud nezletilá [jméno] [příjmení] telefonicky oznámila své matce, že jí "Čáp chce zabít", v přesně nezjištěné době, když byla poškozená pohyblivá především za pomoci elektrického skútru, tak jí vzal a odvezl od tohoto skútru klíče, čímž jí na několik dnů znemožnil možnost mobility,

v přesně nezjištěný den v období po 13. 4. 2019 až do 23. 4. 2019 po předchozím požití alkoholických nápojů poškozené, která z důvodu prodělané operace břicha odpočívala na lůžku, vyčítal, že je líná a jen se válí, v bádce na ležící poškozenou zakleknul, levou rukou ji silně držel pod krkem, pravou rukou sevřenou v pěst ji opakovaně udeřil do levé poloviny obličeje, vyhrožoval jí, že ji zabije a svého jednání zanechal poté, co poškozená přestala křičet, následující den poškozené schválně vypnul vodu a topení, opět jí znemožnil užívat elektrický invalidní vozík, a v následujících dnech telefonicky ji přesvědčoval o tom, že to je její vina a že si to zasloužila,

dne 17. 5. 2019 vyvolal s poškozenou hádku, poté zhasl světla v pokoji a s odůvodněním, že svědky nepotřebuje poškozenou opakovaně udeřil do obličeje, v důsledku jeho násilného chování vůči poškozené a různých schválností, tato počátkem ledna 2020 se obávala vycházet z domu, při pobytu mezi lidmi pocítovala úzkost, trpěla poruchami spánku, trpěla poruchou řeči, přičemž se obžalovaný poškozené vysmíval, ponižoval ji, načež poškozená byla nucena vyhledat dne 27. 1. 2020 vyšetření na psychiatrickém oddělení nemocnice v [obec], a od 3. 2. 2020 pak byla v péči psychiatrické ambulance MUDr. [jméno] [příjmení], dne 23. 2. 2020 poškozenou opět fyzicky napadl a způsobil jí lehké zranění, a 3. 4. 2020 vysadil okna v obývacím pokoji domu, tato zpět nenasadil a odjel na dobu cca jednoho týdne za účelem zaměstnání do [příjmení] republiky [země], čímž jí zamezil v užívání této místnosti, v nočních hodinách dne 10. 4. 2020 spící poškozenou udeřil nezjištěným předmětem přes noby a vyhrožoval jí, že ji dostane zpět na vozík,

dne 21. 4. 2020 poté, co se nečekaně vrátil domů, tak v dopoledních hodinách, když několikrát odešel z domu a opět se vrátil, tak [jméno] [příjmení] v obavě možného konfliktu a jejího napadení ze strany obžalovaného se před ním schovávala na různých místech domu, sledovala jak obžalovaný probledává její věci, když jej na toto upozornila, tak tento na Policii České republiky oznámil, že [jméno] [příjmení] bez jeho vědomí v domě nainstalovala kamery, přičemž po odchodu příslušníků Policie ČR z domu obžalovaný vyběhl za poškozenou do patra domu, kde ji napadl a vyhrožoval zabitím, načež se hlídka Policie ČR vrátila na výzvu poškozené zpět a tuto z domu odvezla, když pak obžalovaný z domu odešel, tak se poškozená vrátila zpět a obžalovaný po návratu v pokoji vyšrouboval žárovky, říkal si pro sebe, že chce, aby na kamerách nebylo vidět, co chce poškozené udělat, když pak byla v domě tma, tak v pokoji na ležící poškozenou zaklekl a polštář přinesený z přízemí jí oběma

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

rukama přitiskl na obličej, čemuž se poškozená bránila kopáním nohou, rukama se snažila strhnout polštář z obličeje, když se jí podařilo se z držení obžalovaného vysmeknout, a spadla na zem, tak ji kopal do hlavy a žeber a vybrožoval, že: "se rána nedožije" a "už ji nikdo nikdy nevidí", na to poškozená ze strachu z obžalovaného utekla do kuchyně, kde ji dohnal, zatlačil ji do rohu a opakovaně ji udeřil do levé poloviny obličeje, poškozenou srazil na zem, kde ji opakovaně kopl do levé části žeber a dvakrát do hlavy, poté co se poškozené podařilo se ze země zvednout a vyběhnout z domu ven, tak telefonicky přivolala hlídku Policie ČR,

a uvedeným jednáním poškozené [jméno] [příjmení] opakovaně způsobil hematomy v obličejí a na hlavě, na krku, stehnech, zranění nosu, na rtu, kontuzi krční páteře s omezenou flexí i rotací a brudníku vlevo, kdy tato zranění si v některých případech vyžádala lékařské vyšetření poškozené, a posttraumatickou stresovou poruchu, která jí od 21.4.2020 po dobu nejméně 16 měsíců významně omezovala v běžném způsobu života panickými atakami, poruchami spánku, flashbacy, děsivými sny, depresivními náladami, anorexií, hypervigilitou, přehnanými úlekovými reakcemi, poruchou koncentrace pozornosti, hypobulí, pocity selhání a sebeobviňování s nízkou frustrační tolerancí a s obavami z budoucnosti s postupně klesající intenzitou těchto příznaků.

2. Soud prvního stupně obžalovanému za toto jednání uložil podle § 199 odst. 2 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání 36 měsíců. Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku mu výkon tohoto trestu podmíněně odložil a podle § 82 odst. 1 trestního zákoníku mu stanovil zkušební dobu v trvání rovněž 36 měsíců. Podle § 82 odst. 3 trestního zákoníku mu stanovil povinnost během zkušební doby podle svých sil hradit škodu způsobenou trestným činem.

3. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu soud prvního stupně obžalovanému uložil povinnost uhradit poškozené [jméno] [příjmení], [datum narození], na nemajetkové osobní újmě finanční částku výši 100 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně od 31. 1. 2022 do zaplacení. Podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázal tuto poškozenou se zbytkem jejího nároku na náhradu škody (správně nemajetkové újmy v penězích) na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání jednak obžalovaný [jméno] [příjmení], jednak poškozená [jméno] [příjmení]. Obžalovaný odvolání zdůvodnil prostřednictvím svého obhájce a zaměřil ho proti všem výrokům napadeného rozsudku. Nesouhlasí s právní kvalifikací svého jednání, provedené důkazy považuje za nesprávně zhodnocené a v důsledku toho vytýká okresnímu soudu nesprávné skutkové i právní závěry v otázce viny, druhu a výše trestu.

5. Obžalovaný po celou dobu trestního řízení kategoricky popírá vinu. Od projednávaného jednání uběhla dlouhá doba, přičemž tuto skutečnost musí soud brát v úvahu při hodnocení důkazů. Obžalovaný se snažil subjektivně i objektivně hodnotit tvrzení poškozené, vyvracel její verze a předkládal k tomu důkazy. Odvolání zpracované obhájcem v tomto směru odkazuje na písemné vyjádření obžalovaného (viz níže). Obžalovaný je přesvědčen, že se nikdy nedopustil žádného jednání naplňujícího znaky týrání osoby žijící ve společné domácnosti, popírá jakékoli takové úmyslné jednání, kterým by způsobil újmu na zdraví poškozené. Podle jeho názoru výpověď poškozené není konstantní, má vnitřní rozpory a je v rozporu i s ostatními důkazy. Svědkyně [příjmení], sousedka, vypověděla, že poškozená chodila po hospodě, používala sice invalidní vozík, k poškozené chodila její sestra, rodina, nepozorovala žádné hádky, hluk, neviděla žádné poranění, je si vědoma zásahu policie, žádné zranění u poškozené neviděla. Sestra poškozené mimo jiné uváděla, že žádné modřiny u poškozené neviděla, vše zprostředkovaně jen slyšela, připustila, že jistá traumata měla poškozená od bývalého manžela z titulu domácího násilí. Synovec poškozené pan [příjmení] vypověděl, že obžalovaný byl přes týden v Německu, svědek nikdy nebyl u žádného fyzického kontaktu, pouze jednou v telefonu slyšel, že něco obžalovaný hlasitě uváděl, ale nebyl schopen k tomu detailně nic uvést. Svědkyně [příjmení], neter obžalovaného, bydlela ve společné domácnosti s poškozenou i s obžalovaným. Nebyla přítomna toho, že by se obžalovaný protispolečensky vůči poškozené choval. Připustila, že jednou jí poškozená ukazovala fotografii, kde měla být údajně zbitá, ale svědkyně tomu nevěřila. Z domu odcházela nikoli z důvodu jednání obžalovaného, ale naopak z důvodu nevhodného jednání poškozené. Dcera poškozené, paní [příjmení], jezdila na návštěvy ve všední den, ovšem ničeho si

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

nevšimla. Neviděla na poškozené žádné zranění, pouze jednou byla konfrontována s fotografiemi a podlitinami, kdy tyto fotografie byly okresním soudem provedeny. Bývalý manžel poškozené odmítl, že by se k ní choval nevhodně, v podstatě jednou byl kontaktován poškozenou. Svědkyně [příjmení], dcera poškozené, vypověděla, že maminka měla nějaký stres, jednou snad viděla nějaké modřiny, ale nic konkrétního neuváděla. Výpovědi svědků [příjmení] a [příjmení] vyzněly ve prospěch obžalovaného, tito svědci si ničeho nevšimli. Okresní soud konstatoval znalecké posudky z oboru psychologie, v nichž v podstatě znalci tvrdí, že poškozená má velice podprůměrný intelekt, je nevyzrálá, labilní, pasivně závislá a dokonce může zkresleně vnímat prožitě z důvodu právě morálně volních vlastností poškozené.

6. Podle obžalovaného okresní soud dospěl na základě sice úplného dokazování k nesprávným skutkovým a právním závěrům. V odvolání cituje základní zásady trestního řízení zakotvené v § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu. Vytýká okresnímu soudu, že nectil zásady presumpce neviny, in dubio pro reo a v pochybnostech měl obžalovaného viny zprostit. Obžalovaný v odvolání zpracovaném obhájcem navrhl, aby krajský soud zrušil napadený rozsudek a sám rozhodl tak, že obžalovaného v celém rozsahu zproští viny.

7. Přílohu k odvolání zpracovanému obhájcem pak tvoří vlastnoručně zpracované vyjádření obžalovaného. Ten v podstatě opakuje obhajobu, kterou uplatnil už v rámci své výpovědi v řízení před okresním soudem. Vinu kategoricky popírá, připouští určité spory s poškozenou, ale ne tak intenzivní, aby naplňovaly znaky týrání. Vytýká poškozené její chování a nedostatečnou péči o domácnost. Naopak tvrdí, že se snažil poškozené pomáhat v souvislosti s jejím tělesným hendikepem.

8. Poškozená zdůvodnila odvolání prostřednictvím své zmocněnkyně. Podala ho do adhezního výroku, kterým byla odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Obsáhle vytýká okresnímu soudu, že tento výrok řádně nezdůvodnil a že měl nároku poškozené na náhradu nemajetkové újmy v penězích vyhovět v celém uplatněném rozsahu. Poškozená uvedla, že pod pojmem zásady slušnosti si každý soudce může představit jinou výši, proto se Nejvyšší soud České republiky pokusil vytvořit vodítko ke sjednocování soudní praxe. Ve vztahu k bodu 28. odůvodnění poškozená okresnímu soudu vytýká, že tyto základní principy civilního odškodňování nedodržel, metodiku Nejvyššího soudu si špatně vyložil. Námitky okresního soudu co do způsobu hodnocení domén života jsou irelevantní, když takto má znalecký posudek na stanovení hodnoty ztížení společenského uplatnění právě vypadat. Pokud měl okresní soud pochybnosti o jeho přezkoumatelnosti, bylo jeho povinností na to poškozenou upozornit. Poškozená dále upozorňuje na povinnost orgánů činných v trestním řízení nedopustit druhotnou viktimizaci oběti. Druhotnou viktimizací se nemá na mysli pouze opětovný výslech oběti, ale i nedůvodný odkaz na civilní řízení. Ústavní soud v té souvislosti apeluje na obecné soudy, aby zejména v případech, že se jedná o zvláště zranitelnou oběť, což poškozená nepochybně je, o náhradě újmy rozhodly již v adhezním řízení (odkaz na rozhodnutí ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 297/22). Pokud jde o výši odškodnění, ta je v kontextu dříve nabízené komparace přiměřená. Soud měl zohlednit individualitu případu, která spočívá v surovosti, bezohlednosti a dlouhodobosti. Nálezací soud může o nároku na náhradu nemajetkové újmy rozhodnout i bez toho, že by existovaly závažné trvalé následky (odkaz na rozhodnutí ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1222/22). V tomto konkrétním případě ovšem trvalé následky nastaly.

9. Poškozená vytýká okresnímu soudu, že nesprávně vyhodnotil otázku chronicity zdravotního stavu poškozené. Poškozená byla znalkyní [příjmení] [příjmení] vyšetřena 17. 8. 2021 a opětovně byla vyšetřena znalcem [příjmení] [příjmení] o 2 měsíce později. V obou případech se jedná o psychiatry pro dospělé. Nadto má MUDr. [anonymizováno] odbornost pro stanovení nemateriální újmy. Pro její stanovení dle Metodiky je nezbytné, aby byl stav stabilizovaný. Jinak znalec posudek nemůže vypracovat, neboť absentuje základní požadavek pro kompletní znalecké zkoumání. Mezi vyšetřením uběhla doba 2 měsíců a v té podobě se stav poškozené evidentně stabilizoval, tedy přešel do chronické fáze. Poškozená se nevyléčila, trpí duševními potížemi,

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

kteří mají původ v chování obžalovaného vůči její osobě. Proto znalec MUDr. [příjmení] po více než 18 měsících konstatoval chronicitu. Jednou ze zásad civilního odškodňování je, že pokud zdravotní potíže přetrvávají rok a více od momentu vzniku, přechází stav do chronické fáze, jsou tedy splněny zákonné podmínky pro stanovení ztížení společenského uplatnění. Tato pravidla civilního procesu podle poškozené trestní soud opomenul a nedůvodně odkázal s tímto nárokem poškozenou na občanskoprávní řízení. V té souvislosti poškozená připomíná dobu trestního řízení, kterou hodnotí jako nepřiměřeně dlouhou a čas a prostor pro předvolání a výslech znalců v řízení před okresním soudem podle jejího názoru byl.

10. Poškozená připomíná, že obžalovaný měl poškozené jednáním uvedeným ve výroku o vině způsobit těžkou újmu na zdraví. V tomto směru se závěry znaleckých psychiatrických posudků okresnímu soudu hodily, ovšem do přiznané výše odškodnění je nepromítl. Okresní soud ve skutkové větě výroku o vině popisuje zranění, která obžalovaný svým jednáním poškozené způsobil. K těmto zraněním poškozená předložila znalecký posudek na určení bolestného, ovšem ani tento nárok trestní soud nepřiznal s odůvodněním, že jedna z několika položek byla pro něj nesrozumitelná. Za takové situace však postačilo spornou položku vypustit, zbývající body přepočítat a o nároku kladně rozhodnout. I výše bodu, respektive způsob stanovení jednoho bodu, byl v připojení se s nárokem na náhradu újmy zřetelně uveden, okresnímu soudu tedy postačil logický krok, který ani nevyžadoval odbornou znalost civilních předpisů. To samé platí v případě neuznání bolestného za tzv. akutní stresovou situaci. Judikatura běžně pracuje s tímto civilním nárokem, pro jehož uplatnění je třeba použít analogie. Tato položka je oprávněná v situaci, kdy z akutní reakce na stres se vyvine posttraumatická stresová reakce, což se v daném případě stalo.

11. Poškozená konstatuje, že trestní soud je v adhezním řízení vázán předpisy civilními, a pokud občanský zákoník odkazuje na zásadu legitimního očekávání, musí trestní soud dodržet i tento princip. Právě proto byla trestnímu soudu předložena komparace obdobných případů. Na ni okresní soud rezignoval a poškozenou odkázal do civilního řízení. Poškozená navrhla, aby v této části adhezního výroku (o odkazu poškozené se zbytkem uplatněného nároku na občanskoprávní řízení) byl napadený rozsudek zrušen a nově bylo rozhodnuto tak, že se poškozené podle § 228 odst. 1 trestního řádu přiznává nárok na bolestné a ztížení společenského uplatnění. Pokud jde o výrok, kterým byla obžalovanému uložena povinnost uhradit poškozené na nemajetkové újmě částku 100 000 Kč s příslušenstvím, konstatuje poškozená, že tento výrok trpí vadou nevykonatelnosti. Úrok byl přiznán, ale není zřejmé, z jaké částky je počítán. Taková okolnost je elementární náležitostí takového výroku, neboť úrok z prodlení nemusí být nutně počítán z celé listiny. Navíc okresní soud v odůvodnění rozsudku nevysvětlil, proč pro počátek běhu úroku z prodlení stanovil datum 31. 1. 2022 namísto poškozenou uváděný datum 14. 10. 2021. Tento rozdíl měl soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlit. Poškozená tedy navrhuje, aby i vyhovující adhezní výrok byl upraven tak, aby byl vykonatelný.

12. Krajský soud v Plzni z podnětu obou odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a v tomto rámci i správnost postupu řízení, a to z hlediska vytýkaných vad. K odvoláním nevytýkaným vadám mohl přihlídnout jen tehdy, pokud by měly vliv na správnost odvoláním napadených výroků.

13. Řízení předcházející vyhlášení napadeného rozsudku netrpí žádnými procesními vadami. Všechny orgány činné v tomto trestním řízení dodržely zákonná ustanovení zabezpečující objasnění věci a právo obžalovaného na obhajobu. To nebylo jejich postupem omezeno ani zkráceno.

14. Okresní soud provedl úplné dokazování. Zákonným způsobem provedl všechny důkazy směřující ke zjištění skutkového stavu věci v potřebném rozsahu bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 5 trestního řádu). Odvolatelé koneckonců neúplnost dokazování ani nenamítají.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

15. Obžalovaný vytýká soudu prvního stupně vadné hodnocení provedených důkazů a v důsledku toho nesprávné skutkové i právní závěry. Krajský soud se s tímto okruhem odvolacích námitek neztotožnil. Má naopak za to, že soud prvního stupně při hodnocení důkazů postupoval podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v souhrnu (§ 2 odst. 6 trestního řádu). Dospěl ke správným skutkovým závěrům, které vyjádřil v popisu skutku výroku o vině napadeného rozsudku a v odůvodnění je vysvětlil v souladu s požadavky § 125 odst. 1 trestního řádu. Uvedl, z jakých důkazů vycházel, jak provedené důkazy hodnotil a jaké skutečnosti z nich vzal za prokázané. Krajský soud v tomto směru může z důvodu stručnosti odkázat zejména na body 5. – 11. odůvodnění.

16. Okresní soud nepochybil, když při konstruování skutkového děje vycházel zejména ze svědeckých výpovědí poškozené [jméno] [příjmení]. Ta byla vyslechnuta velmi podrobně jak v přípravném řízení za účasti obhájce obžalovaného, tak v hlavním líčení. Lze se ztotožnit s okresním soudem v tom, že jednání obžalovaného popsala detailně, konzistentně, v jejích výpovědích se neobjevily žádné zásadní vnitřní rozpory. Její pravdivost a věrohodnost jejích výpovědí potvrzují závěry znaleckého psychologického posudku citované pod bodem 6. odůvodnění. Z nich nevyplývalo nic, co by věrohodnost poškozené (zejména specifickou) jakkoli zpochybňovalo. Naopak znalkyně konstatovala, že výpověď poškozené lze považovat za reprodukci prožitého vzhledem k opakovaným shodným výpovědím o základních aspektech prožitého konfliktu. Poškozená nemá sklony k patologické lhavosti a nebylo ani zjištěno, že by při své výpovědi byla ovlivněna jinými osobami. Znalkyně se rovněž vyjádřila k velmi omezené možnosti (či nemožnosti) aktivní obrany poškozené vůči jednání obžalovaného.

17. Pokud jde o ostatní ve věci shromážděné a provedené důkazy, zejména o výpovědi svědků z okolí obžalovaného i poškozené, je zřejmé, že žádný z vyslechnutých svědků nebyl osobně přítomen jednání obžalovaného vůči poškozené, které by naplňovalo znaky násilí či týrání. To je však logické, neboť pro tuto trestnou činnost je typické právě to, že její pachatel jedná tak, aby jeho jednání nebylo jinými osobami vnímáno a odhaleno. Výpovědi vyslechnutých svědků však rozhodně nezpochybňují věrohodnost výpovědi poškozené. Obžalovaný ve svém odvolání vyzdvihuje skutečnosti uváděné svědky, které zdánlivě mohou svědčit ve prospěch obhajoby obžalovaného. Naopak ale pomíjí jiné skutečnosti, které ho nepřímo usvědčují a naopak potvrzují údaje uváděné poškozenou (viz body 9. a 11.). Například svědkyně [jméno] [příjmení] (neteř obžalovaného) v hlavním líčení uvedla, že u obžalovaného a poškozené začala bydlet v červnu 2019 a někdy v říjnu nebo v listopadu (2019) se stěhovala s přítelem pryč. V pracovní dny odjížděla ráno do zaměstnání a vracela se kolem sedmé večer. O víkendech jezdil domů obžalovaný, svědkyně připustila, že tam moc času nebyla a odjížděla pryč (připustila neshody s poškozenou). Poškozená jí ukazovala fotografie, na kterých byla pomlácená a měla modřiny v obličeji a na těle, tvrdila, že ji obžalovaný zmlátil, když ležel na posteli. Z této výpovědi je tedy zřejmé, že se svědkyně v domě obývaném obžalovaným a poškozenou zdržovala jen několik měsíců a ještě v době, kdy zde byl přítomen o víkendech obžalovaný, odjížděla pryč. Stěží se tedy mohla vyjadřovat k jednání obžalovaného, když se v době, kdy k němu mělo docházet, zdržovala v jejich společném obydlí pouze sporadicky. Podobně lze přistoupit i k výpovědím dalších svědků, když nelze z toho, že žádné závadové jednání obžalovaného vůči poškozené neviděli, a priori dovozovat, že k němu nedošlo. Řadě z těchto svědků se poškozená s tímto jednáním svěřovala.

18. Obžalovaný v odvolání a svém vyjádření v podstatě opakuje obhajobu, kterou uplatnil už v řízení před okresním soudem. Ten se s ní náležitě vypořádal a své úvahy a závěry v tomto směru vyjádřil zejména pod bodem 13. odůvodnění. Krajský soud se s tam uvedenými argumenty zcela ztotožnil. Je zřejmé, že se obžalovaný snaží intenzitu svého jednání zeslabovat a toto jednání zlehčovat. Zcela mimo důkazní situaci je jeho tvrzení, že si některá zranění poškozená způsobila sama. I pokud by obžalovaný měl výhrady k tomu, jakým způsobem poškozená vede a pečuje o společnou domácnost, nebyl oprávněn situaci řešit způsobem popsáním v rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

Lze se tedy ztotožnit s názorem soudu prvního stupně, že obhajoba obžalovaného byla vyvrácena věrohodnou výpovědí poškozené (ve spojení s dalšími nepřímými důkazy a znaleckým psychologickým posudkem).

19. Okresní soud nepochybil ani v právní kvalifikaci jednání obžalovaného. V tomto směru lze odkázat na body 15. – 17. odůvodnění. Jednání obžalovaného popsané ve výroku o vině i podle přesvědčení soudu druhého stupně naplňuje znaky týrání ve smyslu základní skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 trestního zákoníku. Toho se obžalovaný vůči poškozené dopouštěl od přesně nezjištěného měsíce roku 2017 do 21. 4. 2020, tedy po delší dobu ve smyslu kvalifikované skutkové podstaty zločinu podle § 199 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku. Poškozené svým jednáním způsobil podle psychiatrického znaleckého posudku vypracovaného na osobu poškozené posttraumatickou stresovou poruchu, která ji řadou psychických komplikací výrazně omezovala v běžném způsobu života po dobu nejméně 16 měsíců. Způsobil jí tedy těžší následek, konkrétně těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) trestního zákoníku. Proto okresní soud jeho jednání důvodně posoudil též jako zločin podle § 199 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku.

20. Krajský soud nezjistil ve výroku o vině napadeného rozsudku žádné vady, proto ho ponechal v napadeném rozsudku beze změny.

21. Soud prvního stupně se při ukládání trestu v zásadě řídil všemi zákonnými hledisky. Druh a výměru ukládaného trestu zdůvodnil zejména pod body 18. – 22. odůvodnění. K těmto argumentům má soud druhého stupně jisté výhrady. Především okresní soud konstatuje, že povaha a závažnost jednání obžalovaného byly zvyšovány mimo jiné tím, že v páchání trestné činnosti pokračoval po dlouhou dobu. Tato okolnost je však jako okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby už kvalifikačně vyjádřena tím, že okresní soud jednání obžalovaného posoudil jako zločin podle § 199 odst. 2 písm. d) trestního zákoníku a nelze ji proto znovu přičítat obžalovanému k tíži. Obdobná situace nastává ve vztahu k argumentu okresního soudu, podle něhož obžalovanému přitěžuje, že spáchal čin na osobě tehdy blízké – družce. Tato okolnost je vystižena tím, že šlo o tyranou osobu, která žila s obžalovaným ve společném obydlí.

22. Další argumentace soudu prvního stupně ve vztahu k ukládanému trestu uvedená v citované pasáži odůvodnění rozsudku je přiléhavá a krajský soud se s ní ztotožňuje. Obžalovanému polehčuje předchozí vedení řádného života. Je zřejmé, že obžalovaný nebyl schopen vzniklou situaci řešit racionálním způsobem a uchýlil se k psychickému i fyzickému násilí vůči poškozené. I podle názoru krajského soudu je možné jako druh trestu uložit trest podmíněně odloženého odnětí svobody. Pokud ho okresní soud vyměřil v trvání 36 měsíců (3 let) v trestní sazbě od 2 do 8 let odnětí svobody, nejde o trest nepřiměřeně přísný. Za přiměřenou krajský soud považuje i délku zkušební doby v trvání 36 měsíců (rovněž 3 roků). Věcně správný je i výrok, jímž okresní soud obžalovanému stanovil podle § 82 odst. 3 trestního zákoníku povinnost během zkušební doby podle jeho sil hradit škodu způsobenou trestným činem s tou výhradou, že nejde o náhradu škody, ale o náhradu nemajetkové újmy v penězích, která byla poškozené v adhezním řízení přiznána (viz níže). Krajský soud proto neměl důvod zasahovat ani do výroku o trestu.

23. Okresní soud napadeným rozsudkem rozhodl rovněž o adhezním nároku poškozené, který uplatnila prostřednictvím zmocněnkyně. Soud tak rozhodl podle § 228 odst. 1 trestního řádu a uložil obžalovanému povinnost nahradit poškozené na nemajetkové osobní újme finanční částku ve výši 100 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně od 31. 1. 2022 do zaplacení. Se zbytkem svého uplatněného nároku pak soud odkázal poškozenou podle § 229 odst. 2 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních. Tento svůj postup odůvodnil zejména v bodech 26. až 29. rozsudku.

24. Proti tomuto adheznímu výroku podala poškozená prostřednictvím své zmocněnkyně v zákonné lhůtě odvolání (viz výše). Zmocněnkyně poměrně nevhodnou formou (viz., trestní senát nemá absolutně žádnou zkušenost s rozhodováním o civilním nároku⁴⁾) kritizuje postup

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

soudu prvního stupně spočívající v odkazu poškozené se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích na občanskoprávní řízení.

25. Okresní soud v Sokolově nepochybil, když přiznal poškozené částku ve výši 100 000 Kč na nemajetkové osobní újmě z titulu zásahu do osobní integrity ve smyslu § 2956 ObčZ. Toto rozhodnutí o přiznání částky ve výši 100 000 Kč je tak v souladu s uplatněným nárokem poškozené (viz např. č. l. 409), tak se zásadou proporcionality (viz níže). Sama poškozená pak ve svém odvolání ani nikterak nebrojí proti přiznání této částky. Soud prvního stupně přiznání této náhrady nemajetkové újmy velmi pečlivě zdůvodňuje v bodě 25. a 26. odůvodnění, proto na tyto body odůvodnění může zdejší soud z důvodu stručnosti odkázat. Z bodu 25. odůvodnění je pak zřejmé, že soud prvního stupně ukládá povinnost k náhradě nemajetkové újmy v režimu ustanovení § 2956 (odčinění újmy vzniklé na přirozeném právu poškozené), tudíž nahrazuje újmu vzniklou zásahem do osobní integrity poškozené.

26. Odvolací soud se neztotožnil v plném rozsahu s postupem okresního soudu spočívajícím v odkazu poškozené se zbývajícím nárokem na civilní řízení. Poškozená prostřednictvím zmocněnkyně navrhla, aby obžalovaný byl zavázán povinností k náhradě jí vzniklé nemajetkové újmy, a to v následujícím rozsahu. Na majetkové újmě z titulu zásahu do osobní integrity finanční částku ve výši 100 000 Kč spolu s úrokem z prodlení 8,25 % ročně, počínaje dnem 14. 10. 2021 do zaplacení. Dále na nemajetkové újmě z titulu bolestného ve výši 64 718,80 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně počínaje dnem 14. 10. 2021 a ze stejného titulu bolestné ve výši 37 515,50 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně počínaje dnem 27. 1. 2022 do zaplacení. Konečně pak na nemajetkové újmě z titulu ztížení společenského uplatnění ve výši 930 612 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně počínaje dnem 27. 1. 2022. Využila tak svého práva podle § 43 odst. 2 trestního řádu. Soud prvního stupně poškozenou s celým zbývajícím nárokem (64 718,80 Kč z titulu bolestného, 37 515,50 Kč z titulu bolestného a 930 612 Kč z titulu ztížení společenského uplatnění) poškozenou odkázal na civilní řízení.

Pochybení krajský soud spatřuje konkrétně v nepřiznání, „bolestného“ v prvním případě (uplatněné ve výši 67 718,80 Kč). Toto bolestné v částce ve výši 67 718,80 Kč bylo uplatněno na základě znaleckého posudku MUDr. [příjmení] (č. l. 275 – 282), kdy bolestné ve smyslu § 2958 ObčZ bylo ohodnoceno 191 body, kdy 19 bodů bylo za zranění v roce 2019, kdy hodnota bodu činila 318,85 Kč (celkem $19 \times 318,85 = 6\,058,15$ Kč) a 172 bodů bylo za zranění v roce 2020, kdy hodnota bodu činila 341,05 Kč (celkem $172 \times 341,05 = 58\,660,60$ Kč). Tento výpočet je pak detailně rozepsán a odůvodněn na č. l. 273. Soud prvního stupně má tento posudek za nepřezkoumatelný (bod 28 odůvodnění), přičemž k tomuto posudku uvádí, že bodově ohodnocuje vytržené stehy z rány stěny břišní poškozené, což je ovšem v rozporu s lékařskou zprávou na č. l. 208 – 209, kdy ošetřující lékař konstatuje odstranění stehů zhojené ranky bez abnormalit. K této pasáži odůvodnění se poškozená ve svém odvolání vyjadřuje tak, že by, zcela postačilo spornou položku, která je určena konkrétním počtem bodů (4 body) vypustit, zbývajících body přepočítat a o nároku kladně rozhodnout. Této námitce poškozené lze přisvědčit. Skutečně není důvod kvůli jedné položce (vytržené stehy), kterou má soud za nesprávně ohodnocenou, nepřiznávat celý nárok. V této souvislosti je na místě zmínit, že výši náhrady nemajetkové újmy určuje soud, nikoli znalec. Znalec na základě Metodiky pouze určí hodnotu náhrady nemajetkové újmy. Soud by však neměl pouze mechanicky přejímat závěry znalců bez dalšího, takové mechanické převzetí závěrů znalců bez dalšího je judikaturou označováno za nesprávné využití Metodiky. Podle § 2958 ObčZ je totiž dán požadavek, aby byla výše náhrady nemajetkové újmy přiznána primárně na podle zákona a v jeho smyslu (podle zásad slušnosti), nikoli podle nezávazných pomůcek. O náhradě tak rozhoduje soud, který tak činí v souladu se zněním zákona. Ústavní soud pak trvá na požadavku, aby obecný soud, pokud se rozhodne využít Metodiku jako, „výkladovou pomůcku“, následně ve svých úvahách promítl její nezávaznost, mezery i nedostatky a korigoval jí tak, aby dospěl ke spravedlivému výsledku konvenujícímu zásadám slušnosti. Ústavní soud tak zdůraznil potřebu kritického a přezkoumatelného přístupu ke

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

znaleckým zjištěním, nikoli aby obecný soud tato znalecká zjištění, slepě“ přejímal či se s nimi bez dalšího, ztotožňoval“. Soudce je při rozhodování vázán zákonem, nikoli nezávaznou metodickou pomůckou. Za této situace je tak věcně správná námitka poškozené a jí uvedený postup tak podle závěru zdejšího soudu odpovídá, zásadám slušnosti“, kterými se má soud řídit.

27. Dále poškozená zmiňuje posudek MUDr. [ulice] (č. l. 413 – 427), který rovněž bodově hodnotí, bolestné“. Tento nárok je uplatňován poškozenou prostřednictvím zmocněnkyně v rámci tzv., rozšíření připojení“ ze dne 19. 1. 2022. V tomto podání svůj původní nárok poškozená rozšiřuje o bolestné ve výši 37 515,50 Kč z titulu psychické újmy. V odůvodnění tohoto svého podání pak poškozená odkazuje na ustanovení § 2956 ObčZ (č. l. 410). Lze dovodit, že náhradu tohoto, bolestného“ poškozená dovozuje ze znění § 2956 ObčZ. Tzv., bolestné“ stanovené MUDr. [anonymizováno] je vyčísleno s odkazem na § 2958 jako, újma psychická“. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že v rámci deliktního práva má charakter obecného ustanovení § 2956 a jednotlivé dílčí nároky primárních obětí při ublížení na zdraví jsou upraveny návazně v § 2958. Je proto vyloučeno duplicitní odškodnění stejné újmy podle obecného ustanovení a ustanovení zvláštních. Poškozené byla soudem prvního stupně přiznána náhrada nemajetkové újmy ve smyslu § 2956 jako náhrada za zásah do osobní integrity poškozené. Zdejší soud je toho názoru, že nárok uplatněný v rámci, rozšíření připojení“ jako psychickou újmu je vhodné chápat jako nárok odškodnitelný podle § 2956. Ke vhodnosti odškodňovat zásahy do osobní integrity podle § 2956 se hlásí též komentářová literatura k této problematice (MELZER, F., TÉGL, P. a kol.: Občanský zákoník – velký komentář. Svazek IX. § 2894-3081 Praha: Leges, 2018, s. 993). Z tohoto důvodu považuje zdejší soud správný postup soudu prvního stupně, když poškozené nepřiznal uplatněné, bolestné“ ve výši 37 515,50 Kč. Nadto krajský soud dodává, že poškozená byla, odškodněna“ za zásah do osobní integrity částkou 100 000 Kč.

28. Jako správný hodnotí zdejší soud rovněž závěr o nepřiznání, ztížení společenského uplatnění“, když ze znaleckého posudku není možné objektivně zjistit, jakým postupem znalec MUDr. [příjmení] dospěl k výsledné částce. Z tohoto důvodu má soud prvního stupně tento škodní nárok poškozené za nedostatečně prokázaný. Lze přisvědčit rovněž závěru okresního soudu, že objektivní stanovení výše nároku za, ztížení společenského uplatnění“ by vyžadovalo revizní znalecký posudek, což je spojené s dalším znaleckým zkoumáním. Takový postup by však byl v rozporu se zásadou rychlosti trestního řízení (§ 2 odst. 4 trestního řádu). Soud prvního stupně využil ustanovení § 229 odst. 2 trestního řádu. Podle § 229 odst. trestního řádu není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Na tomto místě je vhodné zmínit zejména podmínku, že pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě nemajetkové újmy by bylo třeba provádět další dokazování, které by podstatně protáhlo trestní řízení. Za takové situace zákon umožňuje odkázat poškozeného se zbytkem svého nároku na civilní řízení. Soud proto zkoumal, zda jsou pro tento postup podmínky.

29. Potřeba provést k objasnění nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy další dokazování, které by mohlo nárok objasnit a vést tak k prokázání jeho důvodnosti, avšak současně by podstatně protáhlo trestní řízení, nastává, pokud provedené dokazování dovoluje spolehlivě rozhodnout v trestním řízení o vině a trestu obžalovaného (viz § 2 odst. 5) a současně zjištěný skutkový stav nedovoluje učinit jasný a jistý závěr o důvodnosti nároku poškozeného nebo určit jeho výši, byť třeba v minimálním rozsahu, tedy by bylo nutno pro řádné rozhodnutí v adhezním řízení v dokazování pokračovat, a za tím důvodem hlavní líčení odročit. Takové další dokazování by upřesnilo skutkový stav pouze a jen ve vztahu k nároku poškozeného, bylo by zcela nepotřebné pro rozhodování o vlastním předmětu trestního řízení vymezeném obžalobou.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

Základní zásadou trestního řízení je podle § 2 odst. 4 projednání věci urychleně bez zbytečných průtahů, a proto pokud skutkový stav dovoluje rozhodnout o vině a trestu obžalovaného, znamená další odročení hlavního líčení jen pro potřeby adhezního řízení vždy podstatný průtah trestního řízení. V dané věci by tak doplnění dokazování o revizní znalecké posudky či výslech znalců znamenal průtah trestního řízení, když o otázce viny a trestu již bylo možné rozhodnout. Nutno dodat, že z protokolů o hlavních líčení nevyplývá, že by zmocněnkyně požadovala doplnit dokazování o revizní znalecké posudky, byla přítomna jejich čtení, souhlasila s jejich čtením a nenavrhovala ani osobní výslech znalců. Trestní soud má v adhezním řízení povinnost postupovat co do odůvodněnosti svého rozhodnutí se stejnou péčí jako civilní soud, který rozhoduje o náhradě škody ve věcech občanskoprávních. V této souvislosti zmiňuje náleží Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 3456/15, podle něhož, „jedině pečlivé uvážení všech kritérií pro určení výše náhrady nemajetkové újmy umožní stanovit její adekvátní kompenzaci. Tvrzení a prokázání požadovaných skutečností přitom náleží poškozeným či jejich zmocněnci a soudy nemají povinnost prokazovat je nad rámec, který by byl v rozporu s požadavkem na rychlost a hospodárnost trestního řízení“. Nejvyšší soud pak zdůrazňuje, že možnost takového řešení nastává zejména tehdy, není-li uplatněný nárok dostatečně důkazně podložen na základě dokazování prováděného orgány činnými v trestním řízení za účelem objasnění znaků skutkové podstaty trestného činu, který je obviněnému kladen za vinu. V případě rozhodování o odčinění nemajetkové újmy je třeba konstatovat, že má-li tato představovat kompenzaci za způsobení posttraumatické stresové poruchy, není možno klást rovnítko stran jejího prokázání mezi rozhodnutím o vině a rozhodnutím o uplatněném nároku poškozeného. Zde je pozitivní rozhodnutí odvislé od toho, v jakém směru dokazování, jehož provedení by nemělo plně nebo ve zcela rozhodujícím rozsahu ležet na bedrech orgánů činných v trestním řízení, prokázalo naplnění podmínek vyžadovaných podle § 2958 občanského zákoníku. Pokud je zpracovaný posudek vyhodnocen soudem jako nedostatečný pro takové rozhodnutí a je-li zřejmé, že objasnění nezbytných otázek by si vyžádalo důkladnější dokazování, které by mohlo vést (z hlediska rozhodování o vině a trestu) k neodůvodněnému prodloužení trestního stíhání obviněného, pak je postup podle § 229 odst. 1 trestního řádu zcela namístě (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 10. 2018, sp. zn. 6 Tdo 1017/2018). Podle názoru krajského soudu tak soud prvního stupně tak postupoval v souladu se zákonem, v souladu s komentářovou literaturou k němu, s aktuální judikaturou, ale i v souladu se zásadou rychlosti řízení (§ 2 odst. 4 trestního řádu).

30. K problematice výše přiznané náhrady nemajetkové újmy krajský soud konstatuje, že při stanovování výše náhrady musel soud respektovat i tzv. zásadu proporcionality. Při určování výše náhrady nemajetkové újmy soudy musejí vždy porovnávat výši náhrad přiznaných jinými soudy v jiných věcech tak, aby jejich rozhodování v této oblasti bylo předvídatelné. Za tímto účelem provedl krajský soud rešerši odškodňování v případech spáchaných trestných činů podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) trestního zákoníku. Na základě provedeného srovnání tak dospěl k závěru, že výše přiznané náhrady nemajetkové újmy se nepohybuje pod spodní hranicí průměrné výše náhrady, ani jí, s ohledem na podstatné okolnosti, nepřevyšuje. Výše přiznané náhrady nemajetkové újmy je tak ve výši, která odpovídá zásadě proporcionality.

31. Soudu prvního stupně je třeba vytknout, že se v odůvodnění napadeného rozsudku nezabýval tím, že poškozená je dle § 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, zvláště zranitelnou obětí. Obžalovaný byl ve vztahu k poškozené v partnerském vztahu.

32. Krajský soud z těchto důvodů pouze z podnětu odvolání poškozené podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu zrušil napadený rozsudek v obou částech výroku o náhradě nemajetkové újmy týkající se této poškozené (ve výroku dle § 228 odst. 1 i § 229 odst. 2 trestního řádu) a podle § 259 odst. 3 trestního řádu sám o jejím nároku rozhodl. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložil obžalovanému povinnost zaplatit poškozené na náhradě nemajetkové újmy z titulu bolestného částku 63 443,35 Kč. K této částce dospěl zdejší soud moderací uplatněné výše bolestného, když

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

4 body za zranění způsobené v roce 2019 (vytržené stehy) vypustil a dospěl k výpočtu tak, že přiznal 15 bodů za zranění v roce 2019, kdy hodnota bodu činila 318,85 Kč ($15 \times 318,85 = 4\,782,75$ Kč) a 172 bodů bylo za zranění v roce 2020, kdy hodnota bodu činila 341,05 Kč (celkem $172 \times 341,05 = 58\,660,60$ Kč). Celkem takto upravená výše částky přiznaného bolestného činí 63 443,35 Kč. K této částce dospěl zdejší soud na základě Metodiky, když v souladu s ustálenou judikaturou tuto vzal v potaz, od jejího základu se, „odrazil“ a její výsledky moderoval tak, aby odpovídaly skutkovému stavu, ale aby též naplnily znak odškodnění dle, „zásady slušnosti“ (viz přiměřeně rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 25 Cdo 2207/2020, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2021, sp. zn. 25 Cdo 2843/2020). Dále obžalovanému stanovil povinnost zaplatit poškozené na náhradě nemajetkové újmy z titulu zásahu do její osobní integrity částku 100 000 Kč (stejně jako okresní soud v napadeném rozsudku). Z výše uvedených důvodů ji pak odkázal se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

33. Poškozená požadovala rovněž zaplacení příslušenství pohledávky, konkrétně úroků z prodlení. V konečném připojení žádala úrok z prodlení ve výši 8,25 % ročně počínaje dnem 14. 10. 2021 (vztaheno k náhradě nemajetkové újmy z titulu zásahu do osobní integrity a z titulu bolestného) a rovněž ve výši 8,25 % ročně počínaje dnem 27. 1. 2022 (vztaheno k náhradě nemajetkové újmy z titulu, „psychického“ bolestného a ke ztížení společenského uplatnění). Podle § 1968 občanského zákoníku je dlužník, který svůj dluh řádně a včas neplní, v prodlení. Dlužník není za prodlení odpovědný, nemůže-li plnit v důsledku prodlení věřitele. Podle § 1970 občanského zákoníku po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroků z prodlení stanoví vláda nařízením; neujednají-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.

34. Krajský soud poškozené přiznal náhradu nemajetkové újmy v penězích pouze z titulu náhrady bolestného a náhrady zásahu do osobní integrity poškozené. Bylo prokázáno, že obžalovaný do současné doby poškozené na náhradě nemajetkové újmy v penězích ničeho neuhradil. Poškozená má jednoznačně nárok na zaplacení úroků z prodlení, a to ve vztahu k titulům, které jí byly na náhradě nemajetkové újmy v penězích přiznány. Pro počátek prodlení dlužníka (obžalovaného) je rozhodný okamžik, kdy se obžalovaný o uplatněném nároku poškozené na náhradu nemajetkové újmy dozvěděl. Stejná situace nastává v případech, kdy měl reálnou možnost se o tomto nároku dozvědět, ovšem vlastním zaviněním ji nevyužil. Poškozená se připojila s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích z titulů, které jí byly tímto rozsudkem odvolacího soudu přiznány, už v první fázi přípravného řízení. Policejní orgán stanovil termín prvního seznámení obžalovaného se spisem na den 14. 10. 2021, obžalovaný se však k tomuto úkonu bez omluvy nedostavil. Pokud by tak učinil, mohl se s návrhem poškozené seznámit, neboť ten již byl zařazen ve spise. Dnem 15. 10. 2021 měl za této situace obžalovaný možnost dluh splnit, neučinil tak, proto se od 16. 10. 2021 ocitl v prodlení.

35. Nařízením vlády č. 351/2013 Sb. ze dne 16. 10. 2013 je nastavena výše úroků z prodlení tak, že odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů. K prodlení obžalovaného došlo ke dni 16. 10. 2021, ke dni 1. 7. 2021 činila zmíněná repo sazba 0,50 % a výše úroků z prodlení tudíž hodnoty 8,50 %. Tato výše mohla být poškozené přiznána, protože však žádala pouze 8,25 %, nemohl krajský soud překročit v tomto směru její návrh. Krajský soud proto ve vztahu k oběma přiznaným titulům náhrady nemajetkové újmy v penězích poškozené přiznal úrok z prodlení ve výši 8,25 % ročně z přiznaných částek počínaje od 16. 10. 2021 do zaplacení. Z výše uvedených důvodů ji pak podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázal se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

36. Krajský soud provedl výše uvedené změny v adhezním výroku pouze z podnětu odvolání poškozené. Odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] proti témuž rozsudku neshledal důvodným, a proto ho podle § 256 trestního řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 22. 5. 2024

JUDr. Pavel Fait v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.